

ŠIAULIŲ DAINŲ PROGIMNAZIJOS 2018-2019 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS 2017-2018 M. M. UGDYMO PLANO ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

1. 2017-2018 mokslo metų priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo ir pagrindinio ugdymo I dalies programas baigė 100% mokinių. Vidutinis 5-8 klasių pažymys – 7,91 (2016-2017 m. m. buvo 8,01). Aukštesnį mokymosi lygį pasiekė 27% 1-4 klasių bei 18% 5-8 kl. mokinių; gerai ir puikiai mokėsi 54,7% 5-8 kl. mokinių (2016-2017 m. m. buvo 49 %).

2. Mokinių ugdymui panaudota 100% BUP numatytų valandų. Iš mokyklos fondo ekonomijos papildomai valandų skirta mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti (2 val.) ir neformaliajam švietimui (2 val.). Dalykų moduliams skirta 21 val., trumpalaikėms individualioms ir grupinėms konsultacijoms – 36 val., pasirenkamiesiems dalykams – 5 val.

3. 90% priešmokyklinės grupės mokinių tęs mokymąsi Dainų progimnazijos pirmoje klasėje, 88% mokinių, baigusiu progimnazijos ketvirtąsias klases, tęs mokymąsi progimnazijos 5-osiose klasėse. 8-ąsias klases baigę mokiniai tęs mokymąsi Šiaulių miesto gimnazijose: ŠUG – 35,2%, Lieporių – 21,2%, „Romuvos“ – 20%, J. Janonio – 11,8 %, Didždvario – 9,4%, „Saulėtekio“ – po 2,4 %.

4. 2017-2018 mokslo metų mokiniai įgijo geras dalykines kompetencijas:

4.1. lyginant su 2016-2017 m. m. 21,7% padaugėjo Šiaulių miesto dalykinių olimpiadų ir konkursų laimėtojų – 23: I vietų – 6, II vietų – 8, III vietų – 9;

4.2. 2017-2018 m. m. 2-ųjų klasių diagnostinių testų rezultatų vidurkiai: matematikos – 86,1% (šalies – 80,4%), skaitymo – 83,9% (šalies – 78,5%), rašymo (teksto kūrimo) – 83,8% (šalies – 76,8%), rašymo (kalbos sandaros pažinimo) – 88,5% (šalies – 83,9%);

4.3. 2018 m. standartizuotuose testuose dalyvavo 2,74% daugiau 4, 6, 8 klasių mokinių nei 2017 m.: 4 kl. mokinių – 99,24%, 6 kl. – 97,28%, 8 kl. – 96,70%. Standartizuotų testų rezultatai viršijo šalies rezultatus:

4.3.1. 4-ųjų klasių standartizuotų testų rezultatų vidurkiai: matematikos – 77,3% (šalies – 59,3%); skaitymo – 81,4% (šalies – 55,6%), rašymo – 69,9% (šalies – 56,5%); pasaulio pažinimo – 78,7% (šalies – 48,6%);

4.3.2. 6-ųjų klasių standartizuotų testų rezultatų vidurkiai: matematikos – 55,2% (šalies – 44,1%); skaitymo – 67,8% (šalies – 54,8%), rašymo – 55,8% (šalies – 44,8%);

4.3.3. 8-ųjų klasių standartizuotų testų rezultatų vidurkiai: matematikos – 54,2% (šalies – 39,6%); skaitymo – 67,4% (šalies – 52,9%); rašymo – 58,7% (44,2%); gamtos mokslų – 65,6% (šalies – 48,7%); socialinių mokslų – 66,1% (šalies – 47,7%).

5. Pakilo mokinio asmeninės mokymosi pažangos ūgtis 85,7% mokinių (2016-2017 m. m. – 78%).

6. Teikta specialiojo pedagogo pagalba 66, logopedo 60 specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių (SUP). Programos pritaikytos 35 mokiniams (2016-2017 m. m. buvo 15 mok.). Nuo 2018 m. sausio 1 d. įvesti du socialinio pedagogo etatai leido sėkmingiau teikti paslaugas mokiniams, jų tėvams, mokytojams, sistemingai vykdyti Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos aprašo nuostatas. Nuo 2018 m. sausio 1 d. pilnu etatu dirbantis profesinio orientavimo konsultantas efektyviai teikė ugdymo karjerai paslaugas: profesiniame veiklinime, socialinėje-pilietinėje veikloje, dalyvavo visi PUG, 1-8 klasių mokiniai, savanorišką veiklą vykdė 26 % 5-8 klasių mokinių.

7. Neformalusis švietimas tenkino mokinių saviugdos ir saviraiškos poreikius, skatino lyderystę, prisidėjo prie progimnazijos įvaizdžio formavimo, jos garsinimo ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Progimnazijoje vykdytos 22 studijų, būrelių programos, kurias lankė 88% mokinių. Neformaliajam švietimui buvo skirtos 64 valandos (BUP – 62 val.).

8. Tobulintos progimnazijos išorinės edukacinės erdvės. Įrengtos 3 stacionarios lauko klasės ir 30 vietų mobili klasė – vestos 167 pamokos. Sudarytos sąlygos ugdymo turinį įgyvendinti ne tik progimnazijoje, bet ir kitose išorinėse edukacinėse aplinkose – vestos 263 pamokos.

9. 2017-2018 m. m. buvo sėkmingai įgyvendinami projektai ir programos: Šiaurės šalių Nordplus Junior projektas „Let’s explore, discover, create“ (partneriai Suomija ir Estija), tarptautinis online E-Twinning projektas „Viduramžiai – tamsos ir aukso amžius“, European Schoolnet MENTEP projektas „Technologijomis grįstos pedagogikos stiprinimas“, respublikinis projektas „Neformaliojo vaikų švietimo plėtra“, edukacinių programų ir kūrybinių partnerysčių veiklai prevencinė ir intervencinė programa „Antras žingsnis“ (1-4 kl.), Lions Quest projekto programa „Paauglystės kryžkelė“ (5-8 kl.), respublikinė ilgalaikė sveikos gyvensenos ugdymo programa „Sveikatiada (PUG, 1-4 kl.), Šiaulių miesto finansuojami projektai - „Sveikatos laipteliai“ (sveikatinimo) ir „Aš – Žemės draugas“ (aplinkosauginis). Vykdyti 24 mokykliniai projektai. Laimėta bendruomenės patyčių ir kitokio žeminančio elgesio prevencijos programa. „Friends“. Teikta paraiška „Erasmus + KA2 programos projektui „Join the team – explore the STEAM“.

10. Teminis progimnazijos veiklos kokybės srities 2 „Ugdymas(is) ir mokinių patirtys“ temos 2.3. „Mokymosi patirtys“ veiklos rodiklio 2.3.1. „Mokymasis“ įsivertinimas nustatė veiklos privalumus: mokymosi konstruktyvumas – 4 lygis; mokymosi socialumas – 4 lygis.

97 proc. mokinių yra svarbu mokytis, jie pažymi, kad mokykloje yra mokomi bendradarbiauti, padėti vieni kitiems, 95 proc. - mokykloje sužinojo pakankamai informacijos apie tolesnio mokymosi ir karjeros galimybes, 94 proc. - teigia, kad mokykloje atsižvelgiama į mokinių nuomonę, apsvarstomi jų teikiami pasiūlymai. 97 proc. mokinių tėvų nurodė, kad progimnazijoje mokytojai vaikus moko bendradarbiauti, padėti vieni kitiems, skatina juos būti aktyviais mokyklos gyvenimo kūrėjais; 96 proc. tėvų teigė, kad mokytojai padeda mokiniams suprasti mokymosi svarbą gyvenime, o organizuojama socialinė ir visuomeninė veikla vaikams yra įdomi ir prasminga; 95 proc. tėvų pažymėjo, kad mokykloje atsižvelgiama į jų vaiko savitumą (gabumus, polinkius) jį ugdant ir mokant.

II SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

11. Progimnazijos 2018-2019 mokslo metų ugdymo planas (toliau – Ugdymo planas), parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-446 patvirtintu „2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendruoju ugdymo planu“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442 patvirtintais „2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais“, reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programų, pradinio ir pagrindinio ugdymo individualizuotos programos, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programos ją pritaikius mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, taip pat ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą progimnazijoje.

12. Ugdymo plano tikslas – bendrųjų ugdymo programų vykdymas ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, kad kiekvienas mokinys pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.

13. Ugdymo plano uždaviniai:

13.1. kurti mokyklos ugdymo turinį ir jį įgyvendinti;

13.2. nurodyti minimalų privalomą pamokų skaičių, skirtą pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies ugdymo programoms įgyvendinti;

13.3. kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi.

14. Ugdymo plane vartojamos sąvokos ir terminai atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

PIRMASIS SKIRSNIS PROGIMNAZIJS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS, PROGIMNAZIJS UGDYMO PLANO RENGIMAS

15. Progimnazijos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-446 patvirtintu „2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo planu“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442 patvirtintais „2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), priešmokyklinį, pradinį pagrindinį ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą ir mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir progimnazijos 2017-2019 metų strateginiu planu.

16. Rengiant progimnazijos 2018-2019 mokslo metų ugdymo planą, progimnazijos direktoriaus 2018 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-57, sudaryta darbo grupė, į kurią įtraukti mokytojai, mokyklos administracija, mokiniai ir tėvai (atstovai), vadovavosi demokratiškumo, subsidiarumo, prienamumo, bendradarbiavimo principais.

17. Progimnazijos ugdymo plano rengimo darbo grupė, rengdama Ugdymo planą, rėmėsi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, mokyklos veiklos įšivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.

18. 2018–2019 m. m. ugdomosios veiklos prioritetai numatyti 2018-2020 metų strateginiame plane, patvirtintame Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V- 175.

19. Ugdymo planą progimnazijos direktorius tvirtina iki ugdymo proceso pradžios, suderinęs su progimnazijos taryba ir Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriumi.

20. Progimnazija, rengdama Ugdymo planą priešmokyklinio, pradinio bei pagrindinio ugdymo I dalies ugdymo programoms įgyvendinti, susitarimo būdu (Progimnazijos tarybos posėdžio 2018 m. gegužės 30 d. protokolas Nr. MP -4) priėmė sprendimus dėl:

20.1. prioritetinių ugdymo tikslų ir uždavinių, keliamų mokyklos numatytam ugdymo laikotarpiui;

- 20.2. priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies proceso organizavimo laikotarpių;
- 20.3. ugdymo turinio formavimo, mokymosi organizavimo formų;
- 20.4. ugdymo turinio inovacijų, skatinančių proceso modernizavimo įgyvendinimą;
- 20.5. skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį;
- 20.6. mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo formų ir laikotarpių;
- 20.7. mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio pasiekimų (toliau – žemi pasiekimai) nustatymo būdų, numatomų mokymosi pagalbos priemonių ir priemonių mokinių pasiekimams gerinti;
- 20.8. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą;
- 20.9. Bendrajai programai įgyvendinti skiriamų ugdymo valandų paskirstymo variantų, dalykų mokymuisi skiriamų pamokų maksimalaus skaičiaus konkrečioje klasėje;
- 20.10. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos planuojant, vertinant ir reflektuojant ugdymo procesą;
- 20.11. ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias papildomas programas ir koku būdu numatoma integruoti į mokyklos ugdymo turinį;
- 20.12. nuoseklios ir ilgalaikės socialines emocines kompetencijas ugdančios prevencinės programos pasirinkimo;
- 20.13. ugdymo valandų, skiriamų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, poreikio ir jų panaudojimo;
- 20.14. mokiniui siūlomų papildomai pasirinkti dalykų, dalykų modulių, atsižvelgiant į mokinio mokymosi poreikius ir šių dienų aktualijas;
- 20.15. pažintinės ir kultūrinės, meninės, sportinės, projektinės veiklos organizavimo (dermės su bendrosiomis programomis užtikrinimas, organizavimo laikas ir kt.);
- 20.16. edukacinių erdvių kūrimo, panaudojimo ir pritaikymo, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, keliamus ugdymo tikslus;
- 20.17. mokymosi sąlygų sudarymo ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose (gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse ir kt.); mokinių įtraukimo į ugdymo proceso įgyvendinimą ir mokymosi aplinkos kūrimą;
- 20.18. mokymo(-si) virtualiosiose aplinkose prieinamumo, mokymosi išteklių panaudojimo;
- 20.19. švietimo pagalbos mokiniui ir mokytojui teikimo (mokymosi pagalbos esant žemiems mokinių pasiekimams ar mokiniui(-iams) susiduriant su mokymosi sunkumais) ar siekiant kompensuoti mokymosi pasiekimų skirtumus, susidariusius dėl mokymosi pagal kitos šalies pradinio ir pagrindinio ugdymo programą (papildomų ugdymo valandų skyrimo, atsakingų asmenų ar specialistų komandos sudarymo ir kt.);
- 20.20. Bendrosios programos pritaikymo mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių dėl išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, pradinio ir pagrindinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimo;
- 20.21. neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo: pasiūlos, galimybės rinktis ir organizavimo būdų; minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti;
- 20.22. mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo ir reikalavimų šiam planui numatymo;
- 20.23. klasių dalijimo į grupes, mažiausio mokinių skaičiaus jose nustatymo, laikinųjų grupių dydžio ir sudarymo principų;
- 20.24. mokinio pasirinkto dalyko, dalyko modulio pasirinkimo;
- 20.25. dalykų mokymo intensyvinimo;
- 20.26. pagilinto dalykų mokymo;

20.27. mokinių mokymosi krūvio reguliavimo priemonių: pasiekimų patikrinamųjų darbų organizavimo būdų (kontrolinių, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo testų, savarankiškų darbų ir kt.) ir laikotarpių, didžiausio patikrinamųjų darbų skaičiaus per savaitę, namų darbų skyrimo;

20.28. mokinių ugdymo pasiekimų ir pažangos vertinimo metodikos ir tvarkos;

20.29. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų, būdų ir formų.

21. Mokiniais, be privalomojo ugdymo turinio dalykų, numatytų Ugdymo plano 143, 169 punktuose, progimnazija siūlo pasirinkti pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių, kurių turinį nustato švietimo ir mokslo ministro patvirtintos ir (arba) mokyklos parengtos ir mokyklos vadovo patvirtintos programos. Progimnazija, rengdama pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių turinį, vadovaujasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“.

22. Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytais atvejais mokykla ugdymo proceso metu gali koreguoti progimnazijos ugdymo planą arba mokinio individualų ugdymo planą, atsižvelgdama į mokymo lėšas ir išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti, jei pritaria mokyklos taryba ir Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyrius.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

23. Mokslo metai prasideda 2018 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2019 m. rugpjūčio 31 d.

24. Ugdymo procesą baigia:

24.1. PUG, 1–4 klasių mokiniai – 2019 m. birželio 7 d.;

24.2. 5–8 klasių mokiniai – 2019 m. birželio 21 d.

25. Ugdymo proceso trukmė:

25.1. PUG, 1-4 klasių mokiniams - 35 savaitės;

25.2. 5-8 klasių mokiniams - 37 savaitės;

25.3. Mokiniais atostogos skiriamos:

	Prasideda	Baigiasi	Į progimnaziją
PUG, 1-8 klasės – rudens	2018-10-29	2018-11-02	2018-11-05
PUG, 1-8 klasės – žiemos (Šv. Kalėdų)	2018-12-27	2019-01-02	2019-01-03
PUG, 1-8 klasių – žiemos	2019-02-18	2019-02-22	2019-02-25
PUG, 1-8 klasės – pavasario (Šv. Velykų)	2019-04-23	2019-04-26	2019-04-29
PUG, 1-4 klasės – vasaros	2019-06-10	2019-08-31	
5-8 klasės – vasaros	2019-06-25	2019-08-31	
Šventinės dienos (nesutampančios su savaitgaliais)	2018 m. lapkričio 1 d. (Visų Šventųjų diena); 2018 m. gruodžio 24, 25, 26 dienos (Šv. Kalėdų dienos); 2019 m. sausio 1 d. (Naujųjų metų diena); 2019 m. kovo 11 d. (Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena); 2019 m. balandžio 22 d. (krikščionių Velykų diena); 2019 m. gegužės 1 d. (Tarptautinė darbo diena).		

26. Vykdamas priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programas, mokslo metai skirstomi pusmečiais:

26.1. Nustatoma tokia pusmečių trukmė:

26.1.1. pirmas pusmetis: 2018 m. rugsėjo 1 d. – 2019 m. sausio 31 d.;

- 26.1.2. antras pusmetis: PUG ir 1-4 klasių mokiniams 2019 m. vasario 1 d. –2019 m. birželio 7 d., 5-8 klasių mokiniams 2019 m. sausio 28 d. – 2019 m. birželio 21 d.
27. Progimnazija dirba penkias dienas per savaitę.
28. PUG veikla ir 1-8 klasių pamokos pradedamos 8.00 val.
29. Pamokos trukmė:
- 29.1. 1 klasėse – 35 min.;
- 29.2. 2-8 klasėse – 45 min.
30. Pamokų laikas:
- 30.1. 1p. 8.00 – 8.45;
- 30.2. 2p. 8.55 – 9.40;
- 30.3. 3p. 9.50 – 10.35;
- 30.4. 4p. 11.00 – 11.45;
- 30.5. 5p. 12.05 – 12.50;
- 30.6. 6p. 13.00 – 13.45;
- 30.7. 7p. 13.55 – 14.40.
31. Progimnazijos direktorius, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją padėtį, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios padėties paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius. Mokyklos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja Šiaulių miesto savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.
32. Jei oro temperatūra – 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti priešmokyklinio ugdymo grupės bei 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Ugdymo procesas, atvykusiems į mokyklą mokiniams, vykdomas. Mokiniais, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama progimnazijos elektoriniame dienynė. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.
33. Ugdymo procesas organizuojamas pamoka ir kitomis mokymosi organizavimo formomis:
- 33.1. ugdymo procesą organizuojant pamoka, nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas numatomas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;
- 33.2. ugdymo procesą organizuojant kitomis ugdymo organizavimo formomis (integruotos veiklos, kūrybinių dirbtuvių, projekto ir kt.);
- 33.3. derinami Bendrosios programos ugdymo dalykai;
- 33.4. derinamas Bendrosios programos ugdymo dalykas ir neformaliojo švietimo programos turinys.
34. Progimnazijoje taikomos ugdymo turinio inovacijos, skatinančios proceso modernizavimą:
- 34.1. atvira ir socializuota mokymosi aplinka, mokymasis internete;
- 34.2. kompleksinis mokymas(is) – dalykų ryšiai ir integravimas;
- 34.3. savivaldus mokymas(sis) – mokinio skatinamas ne tik išspręsti problemą, pasiekti tikslą, bet ir reflektuoti visą procesą, kritiškai vertinant prielaidas ir aptariant sprendimo būdų efektyvumą;
- 34.4. patirtinis mokymas(is) per įvairias praktines veiklas, kūrybą, įvykius;
- 34.5. tyrinėjantis, interaktyvus, kontekstualus, dialogiškas ir paremiantis mokymasis.

35. Atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, ugdymui panaudojamos erdvės: N-computing bei 3D klasės, trys užsienio kalbų Robotel bei Robotikos laboratorijos, informacinių technologijų kabinetas, trys stacionarios ir viena mobili lauko klasės, progimnazijos muziejus, rekreacinės erdvės ir „klasės be sienų“.

36. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik progimnazijoje, bet ir už jos ribų: progimnazijos teritorijoje, Dainų ir „Beržynėlio“ parke, plaukimo baseine, gimnazijų-parnerių gamtos mokslų laboratorijose, Šiaulių profesinio rengimo centro skyriuose, Šiaulių viešosios bibliotekos „Aido“ ir „Lieporių“ filialuose, Šiaulių meteorologijos stotyje, Šiaulių universiteto botanikos sode, Šiaulių apskrities P. Višinskio Amerikos bibliotekoje, Šiaulių dailės galerijoje, Šiaulių „Aušros“ muziejaus filialuose, Šiaulių galerijoje „Laiptai“, Šiaulių parodų rūmuose ir kt.

37. Naudojant virtualias mokymosi(si) aplinkas siekiama tobulinti ugdymo turinį, padėti mokiniams mokytis, stebėti mokymosi procesą. Progimnazijoje naudojamos virtualios mokymo(si) aplinkos: <http://www.ictways.lt/>, <http://www.mokinukai.lt/>, <https://moodle.org/>, <http://www.ictways.lt>, <http://www.vma.lt>, <http://www.tinklas.lt>, <http://www.epilietis.eu>, <https://www.10monkeys.com/lt/>, <https://getkahoot.com/>, <https://www.edmodo.com>, <https://epratybos.lt>, <http://pamokos.bmk.lt>, <https://klase.eduka.lt>, <http://vma.lt>, mokomosios kompiuterinės programos ir kt.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS PROGIMNAZIJOJE

38. Progimnazija, įgyvendindama priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programas:

38.1. sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas. Progimnazijoje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia mokyklos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

38.2. Smurto prevencijos įgyvendinimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V- 190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, įgyvendinama vykdant programas: priešmokyklinio ugdymo grupės – „Zipio draugai“, 1a, 1b, 1d ir 2 - 4 klasių – „Antras žingsnis“, 1c ir 1e - „Gyvenimo įgūdžių ugdymas“, 5-8 klasių – Lions Quest projekto programos „Paauglystės kryžkelė“, Šios nuoseklios ir ilgalaikės prevencinės programos apima smurto, patyčių, alkoholio, tabako, taip pat kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, skatina sveiką gyvenimą. Socialiniai pedagogai organizuoja smurto prevencijos savaites, prevencines paskaitas, vykdo socialinių įgūdžių ugdymo ir formavimo užsiėmimus, konsultacijas rizikos grupės mokiniams ir kt. Vykdoma ilgalaikė, visą mokyklos bendruomenę įtraukianti, patyčių ir kitokio žeminančio elgesio prevencijos programa „Friends“.

38.3. sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną užsiimti fiziškai aktyvia veikla tarp pamokų (po 3 ir 4 pamokų organizuojamos judriosios pertraukos) bei neformaliojo vaikų švietimo programose, kuri praplečia kūno kultūros pamokų turinį;

38.4. į ugdymo turinį integruoja Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa), planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos stiprinimo, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencines veiklas, renginius, projektus.

39. Progimnazija, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma).

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

40. Progimnazija, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, progimnazijos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (pasaulio pažinimo, istorija, geografija) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

40.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, turi kūrybines galimybes gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir ugdytis vertybines nuostatas;

40.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos turi padėti mokiniams

teorines pilietiškumo žinias įprasminginti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;

40.3. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinio raštingumo kompetencijas;

40.4. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudaro galimybes mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas, įgyjant realios globos patirties.

41. Pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis. Veikla siejama su mokyklos ugdymo tikslais bei mokinių mokymosi poreikiais. Ši veikla organizuojama nuosekliai per mokslo metus mokykloje bei kitose aplinkose (muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose ir kt.), derinant Bendrosios programos ugdymo dalykų ir neformaliojo švietimo programų turinį.

42. Kultūrinei (taip pat etninei), meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai 2018-2019 m. m. skiriama:

42.1. 1-4 klasių mokiniams:

42.1.1. 2018 m. rugsėjo 3 d. – Mokslo ir žinių diena;

42.1.2. 2018 m. rugsėjo 7 d. – projektinė diena „Pažinkime Šiaulius“;

42.1.3. 2018 m. spalio 2 d. – sveikatinimo diena „Daugiau judėsi – su sveikata mažiau bėdų turėsi“;

42.1.4. 2018 m. spalio 26 d. – progimnazijos gimtadienio diena „Aš - Dainietis“;

42.1.5. 2018 m. lapkričio 29 d. – patyriminio ugdymo (STEAM) diena;

42.1.6. 2018 m. gruodžio 19 d. – meninės kūrybos diena „Kalėdinė pasaka“;

42.1.7. 2019 m. sausio 31 d. – socialinio ugdymo diena „Žemės žvaigždutė“;

42.1.8. 2019 m. vasario 8 d. – gimtosios kalbos puoselėjimo diena;

42.1.9. 2019 m. kovo 20 d. – gamtosauginio ugdymo diena;

42.1.10. 2019 m. balandžio 9 d. – ugdymo karjerai diena;

42.1.11. 2019 m. gegužės 29, 30 d. – pažintinių išvykų diena „Gimtasis kraštas“;

42.1.12. 2019 m. birželio 3 d. – menų diena „Sveika, vasara !“;

42.1.13. 2019 m. birželio 4 d. – kultūrinio paveldo diena „Senovės amatai“;

42.1.14. 2019 m. birželio 5 d. – sportinė diena „Progimnazijos olimpiada“;

42.1.15. 2019 m. birželio 7 d. – mokslo metų užbaigimo diena „Mokykloje paugom, sutvirtėjom...“;

42.2. 5-8 klasių mokiniams:

42.2.1. 2018 m. rugsėjo 1 d. – Mokslo ir žinių diena;

42.2.2. 2018 m. rugsėjo 7 d. – projektinė diena „Pažinkime Šiaulius“;

42.2.3. 2018 m. rugsėjo 24 d. – Europos kalbų diena;

42.2.4. 2018 m. spalio 3 d. – sveikatinimo diena „Daugiau judėsi – su sveikata mažiau bėdų turėsi“;

42.2.5. 2018 m. spalio 26 d. – progimnazijos gimtadienio diena „Aš - Dainietis“;

42.2.6. 2018 m. lapkričio 29 d. – patyriminio ugdymo (STEAM) diena;

42.2.7. 2018 m. gruodžio 20 d. – meninės kūrybos diena „Kalėdinė pasaka“;

42.2.8. 2019 m. vasario 8 d. – gimtosios kalbos puoselėjimo diena;

42.2.9. 2019 m. kovo 20 d. – gamtosauginio ugdymo diena;

42.2.10. 2019 m. balandžio 9 d. – ugdymo karjerai diena;

42.2.11. 2019 m. gegužės 9 d. – Europos diena;

42.2.12. 2019 m. birželio 3 d. – sportinė diena „Progimnazijos olimpiada“;

42.2.13. 2019 m. birželio 14 d. – socialinių mokslų diena „Misija – visada atminti“;

42.2.14. 2019 m. birželio 19 d. – pažintinių išvykų diena;

42.2.15. 2019 m. birželio 21 d. – mokslo metų užbaigimo diena.

43. Socialinė – pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo I dalies programą, yra privaloma ugdymo proceso dalis, kuri siejama su pilietiškumo ugdymu, progimnazijos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis, mokinių, progimnazijos ir vietos bendruomenės poreikiais, savanoryste. Veikla vykdoma vadovaujantis Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. V- 80 „Dėl mokinių socialinės – pilietinės veiklos vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

43.2.1. numatytos šios socialinės - pilietinės veiklos kryptys: kūrybiškumas, veiksmas, pagalba, profesinis veiklinimas;

43.2.2. 5-6 klasių mokiniams skiriama 12 val. socialinių valandų – po 3 val. kiekvienos veiklos sričiai, 7-8 klasių mokiniams skiriama 16 val. – po 4 val. kiekvienai veiklos sričiai;

43.2.3. veikla vykdoma po pamokų arba ugdymo proceso, skirto kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei veiklai, metu;

43.2.4. mokiniai socialines valandas kaupia Socialinės veiklos lape;

43.2.5. mokinių socialinę veiklą organizuoja klasių vadovai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, profesinio orientavimo konsultantas, neformaliojo švietimo vadovai, direktoriaus pavaduotojas ūkiui. Asmuo, atsakingas už mokinių socialinę veiklą, pildo mokinio Socialinės veiklos lapą (savo parašu patvirtina, kad mokinys tikrai atliko socialinę veiklą, nurodo, kokio pobūdžio buvo veikla ir kiek valandų mokinys dirbo);

43.2.6. mokinių socialinės veiklos apskaitą vykdo 5-8 klasių vadovai elektroniniame dienyne, priežiūrą – pagrindinio ugdymo skyriaus vedėjas.

44. Mokinių pažintinė veikla finansuojama vadovaujantis Šiaulių Dainų progimnazijos 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-140 „Dėl mokinio krepšelio lėšų mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam konsultavimui naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIŲ REGULIAVIMAS

45. Mokinių mokymosi krūvių bei mokiniams skiriamų namų darbų apimtis reglamentuoja Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31d. įsakymas Nr. V-239 „Dėl mokinių mokymo(si) krūvių reguliavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

46. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, progimnazijoje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Mokinių mokymosi krūvių bei mokiniams skiriamų namų darbų

apimčių stebėseną ir kontrolę vykdo pradinio ir pagrindinio ugdymo skyrių vedėjai. Mokiniai mokymosi krūvis per savaitę paskirstomas proporcingai:

46.1. 4-8 klasių mokiniui skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Maksimalus privalomų pamokų skaičius skiriamas mokiniams, pasirinkusiems dalyko modulį, pagilintą anglų kalbos mokymą ar pasirenkamąjį dalyką ir suderinus su jų tėvais (1 ir 2 priedas);

46.2. mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo programą, negali būti daugiau kaip: 1 klasei – 5 pamokos per dieną, 2-4 klasėms – 6 pamokos per dieną; pagal pagrindinio ugdymo programą – ne daugiau kaip 7 pamokos per dieną;

46.3. 1-4 klasių mokiniui per savaitę gali būti ne daugiau kaip 3 pa(si)tikrinamieji darbai;

46.4. 5-8 mokiniui per dieną skiriamas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. 5-8 klasių mokinių mėnesio kontrolinių darbų grafiką tvirtina progimnazijos direktorius;

46.5. apie kontrolinį darbą mokinys informuojamas ne vėliau kaip prieš savaitę;

46.6. kontroliniai darbai negali būti rašomi po ligos, atostogų, po šventinių dienų.

47. Pirmoje klasėje namų darbai neskiriami. Laikas, skirtas namų užduotims atlikti, per savaitę neviršija: 2 klasėje – 0,5 val., 3-4 klasėse – 5 val., 5-6 klasėse – 8 val., 7-8 klasėse – 10 val. Namų darbų apimtis, jų skyrimą, kontrolinių užduočių atlikimo laiką klasėje (grupėje) dirbantys mokytojai derina tarpusavyje, užtikrina, kad namų darbai:

47.1. atitiktų mokinio galias;

47.2. būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi;

47.3. nebūtų užduodami likus savaitei iki Šv. Kalėdų, Šv. Velykų, ugdymo proceso pabaigos bei atostogoms;

47.4. nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

48. Mokiniai, kurie negali atlikti namų darbų dėl netinkamų socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, sudaromos sąlygos juos atlikti prailgintoje dienos grupėje (1-2 kl.), progimnazijos skaitykloje arba jis nukreipiami į dienos centrą.

49. Mokymosi pagalbai skiriamos trumpalaikės konsultacijos, kurios neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) per elektroninį dienyną ar kitu būdu informuojami apie mokinio daromą pažangą, jam suteiktą mokymosi pagalbą.

50. 1-8 klasių mokinys progimnazijos direktoriaus įsakymu gali būti atleidžiamas nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros, dalykų pamokų (ar jų dalies) lankymo, jei mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs) ar kitas neformaliojo vaikų švietimo programas (pvz., informacinių technologijų, programavimo ir kt.). Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šios programos turi derėti su bendrųjų programų turiniu. Mokinių tėvai pateikia prašymą, kuriame, suderinę su klasės vadovu, nurodo mokinio buvimo vietą laisvos pamokos metu, ir atitinkamas menų mokyklos ar sportinės srities neformaliojo švietimo įstaigos pažymą ar menų mokyklos baigimo pažymėjimo kopiją. Menų mokyklos ar sportinės srities neformaliojo švietimo įstaigos prieš 5 kalendorines dienas iki pusmečio pabaigos pateikia įvertinimo pažymą, kurioje nurodomas mokymosi pasiekimas (pažymiais ar įskaitomis).

51. Mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai. Progimnazija užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą. Kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, už mokinių saugumą atsako tėvai (globėjai, rūpintojai). Apie tai mokykla informuoja tėvus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

52. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir ji dera su keliamais ugdymo (si) tikslais. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą

vadovaujamosi Ugdymo programų aprašu, Pradinio ugdymo ir Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą.

53. Šiaulių Dainų progimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių Dainų direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-241, „Dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo bei tėvų informavimo apie mokymosi sėkmingumą tvarkos aprašo patvirtinimo“, skelbiamas elektroninio dienyno „Mano dienynas“ skyriuje „Mokyklos failai“.

54. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, vadovaudamasis progimnazijoje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių mokymosi rezultatus, ugdymosi poreikius ir galimybes. Vertinimo metodus mokytojai derina tarp savęs, aptaria su mokiniais ir jų tėvais.

55. Progimnazijos ugdymo procese derinamas formuojamasis ugdomasis, diagnostinis, apibendrinamasis formuojamasis vertinimas. Formuojamojo ugdomojo vertinimo paskirtis - padėti mokiniui mokytis, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku, siekiant pagerinti mokinio individualius pasiekimus.

56. Progimnazijoje įdiegta individualios mokinio pažangos stebėjimo sistema:

56.1. informacija apie mokinio mokymosi pasiekimus kaupiama elektroniniame dienyne „Mano dienynas“;

56.2. siekiant sudaryti mokiniui prielaidas įsivertinti mokymosi sėkmę bei turimus socialinius įgūdžius, numatyti tolimesnius ugdymosi tikslus, naudojama elektroninė Mokinio asmeninės pažangos (MAP) sistema, patvirtinta Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2015 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-119 (Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2017 m. sausio 3 d. įsakymo Nr. V-1v redakcija) „Dėl Mokinio asmeninės pažangos (MAP) aprašo naujos patvirtinimo“;

56.3. mokinio darbai kaupiami asmeniname aplanke;

56.4. ugdyme naudojami nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų duomenys;

56.5. individualios mokinio pažangos vertinime dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), ugdantys mokytojai ir kiti švietimo specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas mokinio mokymasis.

57. Diagnostinis vertinimas atliekamas reguliariai, pagal mokymo(si) logiką, aiškius iš anksto su mokiniais aptartus vertinimo kriterijus, progimnazijos susitarimus, tam tikro ugdymo(si) etapo pradžioje ar pabaigoje, siekiant nustatyti mokinio pasiekimus ir pažangą, kad būtų galima tikslingai planuoti tolesnį mokymąsi, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti, numatyti tolesnio mokymo ir mokymosi tikslus.

58. Apibendrinamasis vertinimas atliekamas pasibaigus pusmečiui ir mokslo metų pabaigoje. Mokinio pasiekimai baigiantis ugdymo laikotarpiui apibendrinami atsižvelgiant į bendrosiose programose pateiktus mokinių pasiekimų lygių požymių aprašymus ir įvertinami 10 balų sistemos pažymiais ar įrašu „įskaityta“, „neįskaityta“ arba „atleista“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos direktoriaus įsakymą. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

59. 1-4 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas:

59.1. numatydamas 1-osios klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo, švietimo pagalbos specialisto, jeigu buvo teikta pagalba, parengtomis rekomendacijomis pradinį klasių mokytojui apie vaiko pasiekimus;

59.2. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo būdai: kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną gali būti atliekamas tik vienas diagnostinis darbas, diagnostinių darbų vykdymo laikas (laikotarpiai), dažnumas nurodomi ilgalaikiuose teminiuose planuose:

59.2.1. Nacionalinio egzaminų centro parengti 2 klasių rašymo, skaitymo, matematikos diagnostiniai testai, 4 klasių rašymo, skaitymo matematikos, pasaulio pažinimo standartizuoti testai vykdomi balandžio-gegužės mėnesiais;

59.2.2. progimnazijos mokytojų parengti 3 klasių lietuvių kalbos, matematikos diagnostiniai testai vykdomi balandžio-gegužės mėnesiais;

59.2.3. lietuvių k., matematikos, anglų k. kontroliniai darbai 1-4 klasėse vykdomi baigus skyrių (9 darbai);

59.2.4. pasaulio pažinimo, muzikos, dailės ir technologijų, kūno kultūros diagnostiniai darbai 1-4 klasėse vykdomi pusmečių pabaigoje;

59.2.5. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimą) mokiniams ir tėvams teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir kt.);

59.2.6. mokytojas vertinimo informacijai kaupti naudoja asmeninius mokinio aplankus;

59.3. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas atliekamas ugdymo(si) laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečių pabaigoje mokinių pasiekimai apibendrinami, vertinant mokinio per ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrosiose programose aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius, ir elektroniniame dienyne įrašomi:

59.3.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniai nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

60.3.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje elektroninio dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p.“ arba „n.p.“;

60.3.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama elektroninio dienyno skiltyje įrašant „p.p.“ arba „n.p.“;

60.3.4. baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas. Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokins mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

61. 5-8 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas:

61.1. mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimų požymius, mokinių žinios ir supratimas, žinių taikymo ir aukštesnieji mąstymo gebėjimai įvertinami:

61.1.1. patenkinamas įvertinimas – įrašas „įskaityta“ („įsk“), 4-10 balų įvertinimu;

61.1.2. nepatenkinamas įvertinimas - įrašas „neįskaityta“ („neįsk“), 1-3 balų įvertinimu;

61.1.3. pusmečių ir metiniai įvertinimai elektroniniame dienyne fiksuojami balais (pažymiais) arba rašoma „įsk“ (įskaityta), „neįsk“ (neįskaityta), „atl. (atleista). Įrašas „atleista“ įrašoma, jeigu mokins yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ar mokyklos vadovo įsakymą;

61.2. pagrindinio ugdymo I dalies ugdymo programos klasių mokytojai, planuodami mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą, atsižvelgia į Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją;

61.3. mokiniui, pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą, skiriamas adaptacinis laikotarpis - 1 mėnuo. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus, mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus, formuojamąjį (žodžiu, raštu) ir diagnostinį vertinimą;

61.4. pirmąjį pagrindinio ugdymo I dalies programos vykdymo mėnesį mokinių pasiekimai už kontrolinius darbus pažymiais nevertinami;

61.5. mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais vykdomas reguliariai prieš mokymą ir mokymo procese pagal dalyko mokymosi logiką ir progimnazijos susitarimus: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas vertinimo užduotis, kurios parodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.), taikant 10

balų skalę. Atliekant diagnostinį vertinimą, gali būti atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją, kuri naudojama analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus;

61.6. Nacionalinio egzaminų centro parengti 6 klasių lietuvių (gimtosios) kalbos rašymo, skaitymo, matematikos, 8 klasių lietuvių (gimtosios) kalbos rašymo, skaitymo, matematikos, socialinių mokslų, gamtos mokslų standartizuoti testai vykdomi balandžio - gegužės mėnesiais. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (pusmečio) įvertinimą;

61.7. progimnazijos mokytojų parengti 5 ir 7 klasių lietuvių kalbos, matematikos, 5-8 klasių anglų kalbos diagnostiniai testai vykdomi balandžio - gegužės mėnesiais;

61.8. 5-8 klasių mokinio pasiekimai mokantis etikos, tikybos, muzikos, dailės, technologijų, žmogaus saugos ir kūno kultūros vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“;

61.9. 5-8 klasių mokinio pasiekimai mokantis lietuvių kalbos, anglų kalbos, rusų kalbos, vokiečių kalbos, matematikos, istorijos, geografijos, gamtos ir žmogaus dalyko, biologijos, chemijos, fizikos, informacinių technologijų vertinami 10 balų skalę;

61.10. mokinio pasiekimų įvertinimai, mokantis dalyko modulio programos, vertinami pažymiu, kuris įskaitomas į atitinkamo dalyko programos pasiekimų įvertinimą;

61.11. pusmečių bei metiniai pažymiai fiksuojami skaičiuojant jų vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklės (pvz., jei pusmečio balų vidurkis 6,7-7,4 balo, fiksuojamas -7); jei dalyko pusmečių įvertinimai „įsk“, „neįsk“, metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk“; papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

62. Jeigu mokinys:

62.1. neatliko progimnazijos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), privalo atsiskaityti per 2 savaites, iki jam atsiskaitant suteikiama reikiam mokymosi pagalba. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų pradinio ar Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“;

62.2. neatliko progimnazijos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, turi būti suteikta reikiama mokymosi pagalba.

63. Mokykla apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) informuoja mokyklos nustatyta tvarka vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais:

63.1. mokomųjų dalykų pasiekimų vertinimo kriterijai mokiniams ir jų tėvams skelbiami progimnazijos elektroniniame dienyno „Mano dienynas“ skyriuje „Mokyklos failai“;

63.2. kiekvienos pamokos ar atsiskaitomojo darbo pradžioje mokytojas informuoja mokinius apie tos pamokos ar darbo vertinimą.

64. 1-8 klasių mokiniai mokslo metų pradžioje, o vėliau kiekvieną mėnesį pildo Mokinio asmeninės pažangos aprašą (MAP), patvirtintą Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2015 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-119 (Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2017 m. sausio 3 d. įsakymo Nr. V-1v redakcija) „Dėl Mokinio asmeninės pažangos (MAP) aprašo patvirtinimo“.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS

65. Progimnazija sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo galias ir siekti kuo aukštesnių pasiekimų.

66. Progimnazijoje už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą atsakingi direktoriaus pavaduotojas ugdymui, ugdymo skyrių vedėjai.

67. Progimnazija, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

67.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

67.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

67.3. ugdo atkaklumą mokantis;

67.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus progimnazijos bendruomenėje;

67.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypatingai iš šeimų, kuriose netinkama socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, migrantams ir kitiems, kurių lietuvių kalba nėra gimtoji;

67.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

67.7. tobulina progimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui; jais grindžia reikiamus sprendimus dėl įvairių mokinių grupių, klasių mokinių pasiekimų dinamikos, mokytojų ir visos mokyklos indėlio į mokinių pažangą;

67.8. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypatingai dalykines kompetencijas ir gebėjimus, individualizuoti ugdymą, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms. Mokytojai turi galimybę prirėkus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

67.9. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą.

68. Progimnazija užtikrina sisteminę mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.).

69. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas progimnazijoje nuolat stebimas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), kartu su jais stengiamasi spręsti žemų mokymosi pasiekimų problemas. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat siūloma ir suteikiama reikiama mokymosi pagalba, rekomenduojama neformaliojo vaikų švietimo veikla mokykloje ar už mokyklos ribų ir kt.

70. Progimnazija mokymosi pagalbą teikia kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypač svarbi pagalba šiais atvejais:

70.1. kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis nei numatyta Pradinio ugdymo ir Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinys nedaro pažangos;

70.2. kai pasiekimų lygis patenkinamas ar pagrindinis, bet kontrolinių darbų įvertinimai žemesni nei jo pasiekimų lygmuo;

70.3. kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų;

70.4. kai kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai;

70.5. kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus;

70.6. kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos;

70.7. kai per nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus bei kitais mokyklos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

71. Mokymosi pagalba teikiama laiku, atsižvelgiant į mokinio mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto rekomendacijas, ir turi atitikti mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į mokinio mokytojo rekomendacijas.

72. Progimnazija derina ir veiksmingai taiko mokymosi pagalbos būdus:

72.1. grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

72.2. trumpalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį;

72.3. pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

72.4. savanoriškos pagalbos būdus (tėvų, buvusių mokytojų ir kt.), trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas).

73. Teikiant mokymosi pagalbą, sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba gali būti skiriama ir individualiai.

74. Valandos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti skiriamos, įvertinus mokinių ugdymosi poreikius, atsižvelgiant į mokyklos iškeltus ugdymo prioritetus, spręstinas ugdymo problemas. Valandos naudojamos:

74.1. individualioms ir grupinėms konsultacijoms, mokymosi pagalbai teikti (gabiems mokiniams, mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, esant žemiems mokymosi pasiekimams);

74.2. pagilintam anglų kalbos mokymui;

74.3. dalykų moduliams;

74.4. pasirenkamiesiems dalykams;

74.5. programoms įgyvendinti.

75. Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti (1 ir 2 priedai):

75.1. pagilinto anglų kalbos mokymo programų įgyvendinimui 5-8 klasėse:

75.1.1. „Improve your English grammar“ 5 klasei;

75.1.2. „Improve your English skills“ 6 klasei;

75.1.3. „Learning English using IT“ 7 klasei;

75.1.4. „Improve your listening, writing & speaking skills“ 8 klasei;

75.2. lietuvių kalbos, matematikos, informacinių technologijų dalykų modulių programų įgyvendinimui 5-8 klasėse:

75.2.1. lietuvių kalbos modulių:

75.2.1.1. „Lietuvių kalbos labirintai“ 5 klasei,

75.2.1.2. „Rašykime be klaidų“ 6 klasei,

75.2.1.3. „Rašybos ir skyrybos įgūdžių gilinimas“ 7 klasei,

75.2.1.4. „Rašybos ir skyrybos įgūdžių įtvirtinimas“ 8 klasei,

75.2.2. matematikos modulių:

75.2.1.1. „Interaktyvioji matematika“ 5 klasei,

75.2.1.2. „Matematikos šalyje“ 6 klasei,

75.2.1.3. „Likviduokime matematikos žinių spragas“ 7 klasei,

75.2.1.4. „Uždavinių sprendimo praktikumas“ 8 klasei;

75.2.3. informacinių technologijų:

75.2.3.1. „Robotika - roboto konstravimo ir programavimo pagrindai“ 5 klasei,

75.2.3.2. „Robotika - roboto konstravimo ir programavimo pagrindai“ 6 klasei,

75.2.3.3. „Robotika - roboto konstravimo ir programavimo pagrindai“ 7 klasei,

75.3. pasirenkamųjų dalykų programų įgyvendinimui 4 klasėse:

75.3.1. „Etninė kultūra“ 4 klasei ;

75.3.2. „Ekonomikos pradžiamokslis“ 4 klasei;

75.4. trumpalaikėms individualioms ir grupinėms konsultacijoms, mokymosi pagalbai teikti 1-8 kl.:

75.4.1. lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo 1-4 klasių mokiniams

75.4.2. lietuvių kalbos, matematikos, gamtos ir žmogaus, istorijos, informacinių technologijų 5 klasių gabiems mokiniams;

75.4.3. lietuvių kalbos, matematikos, gamtos ir žmogaus 6 klasių gabiems mokiniams;

75.4.4. lietuvių kalbos, matematikos, istorijos, geografijos 7 klasių gabiems mokiniams;

75.4.5. lietuvių kalbos, matematikos, fizikos, biologijos 8 klasių gabiems mokiniams.

76. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiškai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS PROGIMNAZIJOJE

77. Progimnazija sudaro galimybes kiekvienam mokiniui, ypač turinčiam netinkamas socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas, pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas.

78. Progimnazija, atsižvelgdama į numatomus ugdymo prioritetus dėl mokinių pasiekimų gerinimo ir bendrųjų kompetencijų ugdymo, įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, kiekvienų mokslo metų pabaigoje numato ateinančių mokslo metų neformaliojo vaikų švietimo programas, prireikus jas tikslina mokslo metų pradžioje.

79. Progimnazija siūlo mokiniams skirtingų krypčių programas, atitinkančias jų saviraiškos poreikius, padedančias atsiskleisti pomėgiams ir talentams, kurios ugdo savarankiškumą, sudaro sąlygas bendrauti ir bendradarbiauti.

80. Atsižvelgiant į mokinių poreikius, mokinių tėvų pageidavimus bei progimnazijos galimybes neformaliojo švietimo prioritetai teikiami:

80.1. gabių mokinių ugdymui;

80.2. ilgalaikėms meno kolektyvų programoms;

80.3. socialinei, projektinei, komunikacinių technologijų veiklai;

80.4. sporto būreliams, įtraukiant kuo daugiau silpnesnės sveikatos, linkusių nusikalsti mokinių;

80.5. tautinio tapatumo, tradicijų puoselėjimo veiklai.

81. Neformaliojo vaikų švietimo valandos klasėms paskirstomos atsižvelgus į ugdymo koncentrus, klasių komplektų skaičių, progimnazijos mokinių poreikius, parengtas programas, organizavimo tradicijas, pasiekimus ir tęstinumą.

82. Neformaliojo vaikų švietimo programų valandų skaičius nurodytas 3 priede.

83. Mokinių skaičius neformaliojo vaikų švietimo grupėje ne mažesnis kaip 12.

84. Neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūla:

84.1. 1-4 klasių mokiniams:

84.1.1. šiuolaikinio šokio studija „Kosmėja“;

84.1.2. audiovizualinio meno studija „Naujųjų medijų mokykla“;

84.1.3. liaudiškų šokių studija „Šermukšnėlė“;

84.1.4. pučiamųjų instrumentų orkestras brass band „Dainai“;

84.1.5. dainavimo studija „Limpopo“;

84.1.6. dainavimo studija „Gamos garsai“;

84.1.7. sporto būrelis „Vikruoliukai“;

84.1.8. sporto būrelis „Mažieji vikruoliukai“

84.1.9. informacinių technologijų būrelis „Robotukai“;

84.1.10. informacinių technologijų būrelis „VEX IQ Robotika“;

84.1.11. saugaus eismo būrelis „Šviesoforiukas“;

84.1.12. keramikos būrelis „Molinukas“;

84.1.13. keramikos būrelis „Lipdynukas“

84.2. 5-8 klasių mokiniams:

84.2.1. šiuolaikinio šokio studija „Kosmėja“;

84.2.2. audiovizualinio meno studija „Naujųjų medijų mokykla“;

84.2.3. dainavimo studija „Linksmuoliai“;

84.2.4. liaudiškų šokių studija „Šermukšnėlė“;

84.2.5. pučiamųjų instrumentų orkestras brass band „Dainai“;

84.2.6. informacinių technologijų būrelis „VEX IQ Robotika“;

84.2.7. bendrojo fizinio parengimo būrelis;

84.2.8. sveikatingumo būrelis „Sportuojū–stiprėju“;

84.2.9. jaunųjų žurnalistų būrelis;

84.2.10. jaunųjų samariečių būrelis;

84.2.11. keramikos ir stiklo plastikos būrelis;

84.2.12. taikomosios dailės būrelis „Menų dirbtuvės“.

85. Neformaliojo švietimo valandos, skirtos atitinkamai veiklai, per mokslo metus gali keistis atsižvelgiant į lankančiųjų mokinių skaičių, turimas mokinio krepšelio lėšas.

86. Neformaliojo vaikų švietimo programos per mokinių atostogas vykdomos Šiaulių miesto savivaldybės ar progimnazijos nustatyta tvarka.

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

87. Progimnazija, siekdama optimizuoti mokinių mokymosi krūvius, į ugdymo turinį integruoja kelių dalykų turinį, dalyko turinio temas ar problemų sprendimus.

88. Progimnazija, išanalizavusi numatomų integruoti programų tikslus, turinį ir ryšį su bendrųjų programų tikslais ir turiniu, atsižvelgdama į mokyklos tikslus ir kontekstą, mokinių poreikius ir bendruomenės susitarimus, priima sprendimus dėl programų integravimo organizavimo modelių ir dėl programų įgyvendinimo formos. Programos įgyvendinamos:

89.1. integruojant į dalyko ar dalykų ugdymo turinį;

89.2. kaip laisvai mokinio pasirenkami dalykai;

89.3. skiriant tam mokymosi dienų per mokslo metus;

89.4. kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklų dalis;

89.5. vykdant projektus.

90. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“). Šių programų atskirai planuoti ir vykdyti nereikia, jos yra integruotos į Bendrosios programos turinį.

91. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, integruojama į priešmokyklinio ugdymo veiklas, 1-4 kl. dorinio ugdymo, pasaulio pažinimo, 5-6 klasių dorinio ugdymo, gamtos ir žmogaus, 7-8 klasių dorinio ugdymo, biologijos, chemijos (8 kl.) dalykų pamokas pagal bendrąsias programas, klasės valandėles, popamokinę ir projektų veiklą, organizuojamus renginius:

91.1. pradinėse klasėse ne mažiau kaip 5 val. per mokslo metus;

91.2. penktojoje–aštuntojoje klasėse ne mažiau kaip 6 val. per mokslo metus.

92. Smurto prevencijos įgyvendinimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V- 190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, įgyvendinama vykdant programas: priešmokyklinio ugdymo grupės – „Zipio draugai“, 1-4 klasių – „Antras žingsnis“, 5-8 klasių – Lions Quest projekto programos „Paauglystės kryžkelė“. Šios nuoseklios ir ilgalaikės prevencinės programos apima smurto, patyčių, alkoholio, tabako, taip pat kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, skatina sveiką gyvenseną. Klasių vadovai integruoja į klasių valandėlių turinį ne mažiau kaip 9 val. per mokslo metus. Socialiniai pedagogai organizuoja smurto prevencijos savaites, prevencines paskaitas, vykdo socialinių įgūdžių ugdymo ir formavimo užsiėmimus, konsultacijas rizikos grupės mokiniams ir kt.

93. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl

sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“, integruojama į mokomųjų dalykų programų turinį ir neformalųjį švietimą.

94. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa įgyvendinama: pradiniam ugdyme: sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai integruojamas į kitų dalykų programų turinį ir neformalųjį švietimą; pagrindiniame ugdyme: sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai integruojamas į visų dalykų programų turinį ir neformalųjį švietimą.

95. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-211 patvirtintu Šiaulių Dainų progimnazijos ugdymo karjerai tvarkos aprašu, karjeros kompetencijų ugdymą integruoja:

95.1. 1-4 klasių mokytojai - į pasaulio pažinimo dalyką ir kitus dalykus ne mažiau kaip 5 val. per mokslo metus;

95.2. 5-8 klasių mokytojai - į visų dalykų programų turinį ne mažiau kaip 2 pamokas per mokslo metus;

95.3. 1-8 klasių vadovai - į klasės valandėlių turinį ne mažiau kaip 3 val. per mokslo metus;

95.4. 4-ųjų klasių mokiniai dalyvauja Šiaulių profesinio rengimo centro ankstyvojo profesinio orientavimo projekte – OPA;

95.5. karjeros konsultantai skatina mokinius pažinti savo asmenybės savybes, interesus, gabumus, įgūdžius ir jų sąsajas su karjera; 5-8 klasių mokiniams inicijuoja bei organizuoja išvykas, ekskursijas į įmones, įstaigas, organizacijas, veiklinimo užsiėmimus (po tris per mokslo metus kiekvienai klasei);

95.6. profesiniam informavimui ir veiklinimui pasitelkiamas Šiaulių miesto savivaldybės mokinių socialinių kompetencijų ugdymui (SKU) suburtas socialinių partnerių tinklas.

96. Žmogaus saugos bendroji programa pradinėms klasėms, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“ integruojama į Bendrosios programos dalykus (per mokslo metus integruojamos temos: civilinės saugos – 6 val., priešgaisrinės saugos – 6 val., saugaus eismo – 12 val.), popamokinę veiklą, neformalųjį vaikų švietimą.

97. Pilietiškumo ugdymo programa 5-8 klasėse integruojama į dorinio ugdymo, lietuvių kalbos, užsienio kalbų, istorijos, geografijos, dailės, muzikos dalykus, gamtamokslinį ugdymą, klasių valandėles, popamokinę veiklą, renginius, projektus.

98. Etninės kultūros bendroji programa integruojama į priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų dorinį ugdymą, gimtąją kalbą, pasaulio pažinimą, muziką, dailę ir technologijas, kūno kultūrą, neformalųjį švietimą, 4 klasėse įgyvendinama pasirenkamojo dalyko „Etninė kultūra“ programa; pagrindiniame ugdyme, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ integruojama į dorinio ugdymo, lietuvių kalbos (gimtosios), istorijos, technologijų, dailės ir muzikos dalykų pamokas, neformalųjį švietimą, popamokinius renginius, projektus.

99. Mokytojas, į kurio mokomąjį dalyką yra integruojama kito dalyko programa, prevencinės programos, sveikatos ugdymas, ugdymas karjerai, etninės kultūros ugdymas tai fiksuoja ilgalaikio teminio plano grafoje „Integraciniai ryšiai“ ir elektroniniame dienyne, klasių vadovai – veiklos planuose ir elektroniniame dienyne.

100. Elektroniniame dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma:

100.1. integruojamoji tema dalykui skirtame apskaitos puslapyje ar skiltyje, jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį. Jei integruojamas kelių dalykų turinys ir pamokoje dirba keli mokytojai, integruojamųjų dalykų pamokų turinį dienyne būtina įrašyti tų dalykų apskaitai skirtose elektroninio dienyno skiltyse ar puslapiuose;

100.2. integruojamoji programa kaip atskiras dalykas, jei ji įgyvendinama, skiriant jai pamokų kaip atskiram dalykui;

100.3. integruojamoji programa kaip atskiras dalykas, jei jai skiriamos atskiros mokymosi dienos per mokslo metus (nurodoma, kiek pamokų skiriama).

101. Ugdymo pasiekimai vertinami pagal Programose nurodytus reikalavimus: ką mokinys privalo žinoti, gebėti, kokius įgūdžius ir vertybines nuostatas turi įgyti. Vertinimui taikomi neformaliojo – formaliojo vertinimo metodai ir būdai.

102. Programas vykdo progimnazijos mokytojai, klasių vadovai, socialiniai pedagogai, karjeros koordinatorius, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, neformaliojo švietimo vadovai, bibliotekos darbuotojas.

103. Programų įgyvendinimo priežiūrą vykdo pradinio ir pagrindinio ugdymo skyrių vedėjai.

104. Prevencinių programų vykdymo socialiniai partneriai - Šiaulių miesto savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius, Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas, Pedagoginė psichologinė tarnyba, Visuomenės sveikatos biuras, Dainų pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Psichikos sveikatos centras.

105. Prevencinių programų veiksmingumo rodiklis – ugdytinių pasiekimai, atitinkantys iškeltus uždavinius, žinias, gebėjimus, įgūdžius ir vertybines nuostatas.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

106. Intensyvinamas žmogaus saugos mokymas 5 klasėje.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

107. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į mokinio turimą patirtį, motyvaciją, interesus, siekius, gebėjimus, mokymosi stilių, pasiekimų lygius, nes mokiniui pagal tai turi būti pritaikomi mokymosi uždaviniai ir užduotys, ugdymo turinys, metodai, mokymo(si) priemonės, mokymosi tempas, mokymosi aplinka ir gali būti skiriamas nevienodai mokymosi laiko. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau siekti individualios pažangos. Juo taip pat kompensuojami brendimo, mokymosi tempo netolygumai, atsirandantys vertikaliojo skirstymo klasėmis pagal mokinių amžių sistemoje.

108. Diferencijavimas taikomas:

108.1. mokiniui individualiai;

108.2. mokinių grupei;

108.2.1. pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant įvairias mokymosi strategijas;

108.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektinei veiklai, tiriamiesiems mokinių darbams), sudarant mišrias arba panašių polinkių, interesų mokinių grupes.

109. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, gali būti trumpo laikotarpio – tik tam tikroms užduotims atlikti arba tam tikro dalyko pamokoms. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų tariamasi su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), jie parašo sutikimą. Mokinių pergrupavimas neturi daryti žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms bei mokinių santykiams klasėje ir progimnazijoje.

110. Diferencijavimas vykdomas:

110.1. dalyko turinio diferencijavimas toje pačioje pamokoje, skiriant atitinkamas individualias ar grupines užduotis, jeigu negalima klasių dalyti į grupes;

110.2. lietuvių kalbos ir matematikos mokymo diferencijavimas panašių gebėjimų 5-8 klasių mokiniams;

110.3. pagilintas anglų kalbos mokymas 5-8 klasėse.

111. Progimnazija analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS PLANO SUDARYMAS

112. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, prisiimti asmeninę atsakomybę, įgyti reikiamas kompetencijas, išsikelti įgyvendinamus tikslus ir jų siekti.

113. Individualus ugdymo planas sudaromas:

113.1. asmeniui, atvykusiam mokytis iš užsienio;

113.2. mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ar pagrindinio ugdymo programą namie;

113.3. mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių dėl intelekto, klausos, kalbėjimo ir kalbos, įvairiapusių raidos ir mokymosi sutrikimų, turintis kochlearinius implantus:

113.3.1. gali nesimokyti ar pradėti vėliau mokytis užsienio kalbos;

113.3.2. nesimokyti muzikos (sutrikusios klausos);

113.3.3. 1-4 kl. mokiniui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimą, skiriama 1 valanda individualioms ir grupinėms pratyboms.

114. Progimnazija priima sprendimą dėl mokinio, kurio pasiekimai žemi, arba mokiniui, kurio pasiekimai aukšti (ypatingai galinčių pasiekti aukščiausią ir aukštą lygmenį, gabumams plėtoti ir gebėjimams ugdyti, ir siekti individualios pažangos), individualaus plano sudarymo būtinumo.

115. Siekiant stebėti individualią mokinio pažangą ugdymo procese, individualiame ugdymo plane apibrėžiami individualios sėkmės kriterijus, numatomi mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) indėlis į mokinio mokymąsi ir kt. Individualus ugdymo planas turi būti aiškus ir suprantamas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams). Mokinio individualus ugdymo planas mokykloje turi būti periodiškai peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS PROGIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

116. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) įsipareigoja bendradarbiauti su progimnazija ir pasirašo dvišalę sutartį (tėvai (globėjai, rūpintojai), progimnazija), mokinio, ugdymo pagal Pradinio ugdymo 1 klasės programą ikimokyklinėje įstaigoje tėvai (globėjai, rūpintojai) – trišalę sutartį.

117. Mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo apie mokinių mokymosi pasiekimus, jų daromą pažangą, bendradarbiavimo formos ir būdai nurodyti Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo bei tėvų informavimo apie mokymosi sėkmingumą tvarkos apraše, patvirtintame Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-241 „Dėl Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo bei tėvų informavimo apie mokymosi sėkmingumą tvarkos aprašo patvirtinimo“:

118. 1-8 klasių mokinių mokymosi pažanga fiksuojama ir informacija mokinių tėvams apie vaikų mokymosi pasiekimus teikiama elektroniniame dienynė „Mano dienynas“ vadovaujantis Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-160 „Dėl Šiaulių Dainų progimnazijos elektroninio dienyno administravimo, tvarkymo, priežiūros ir dienyno sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu tvarkos aprašo patvirtinimo“.

119. Progimnazija:

119.1. organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą;

119.2. informuoja mokinių tėvus (globėjai, rūpintojai) apie mokinių mokymosi pasiekimus raštu, elektroniniu būdu, žodžiu ar iškvietimui į progimnaziją

119.3. su mokinių pasiekimais tėvai (globėjai, rūpintojai) individualiai supažindinami organizuojamų atvirų dienų, rengiamų spalio ir balandžio mėnesiais, metu, ne mažiau kaip 3 kartus per mokslo metus organizuojamuose tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimuose, gali individualiai kreiptis į mokytoją, klasės vadovą, progimnazijos administraciją dėl informacijos apie mokinį;

119.4. sudaro tėvams (globėjams, rūpintojams) sąlygas dalyvauti mokyklos gyvenime, savanoriauti, kartu su mokytojais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, turiningo laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus;

119.5. užtikrina, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) galėtų išsakyti lūkesčius ir pasiūlymus mokyklai tobulinti, būti išgirsti ir įtraukti į šią veiklą.

120. Progimnazija, įgyvendindama priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, skatina (ir konsultuoja) mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

120.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokytis, edukacinę aplinką namuose;

120.2. kelti vaikams pagrįstus mokymosi lūkesčius ir motyvuoti mokytis;

120.3. padėti vaikams mokytis namuose;

120.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklausyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis mokykloje ir už jos ribų;

120.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose mokykloje ir už jos ribų.

121. Mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymų dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjimo tvarką reglamentuoja Mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymų dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinimo Šiaulių Dainų progimnazijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-231 „Dėl Mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymų dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

122. Progimnazijoje veiklą vykdo Tėvų klubas „Nerealieji“.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO I DALIES PROGRAMĄ (JOS DALĮ) IR IŠVYKSTANČIŲJŲ Į UŽSIENIO VALSTYBES, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

123. Mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio ar pagrindinio, ugdymo programos dalį priimamas mokytis pagal pradinio ar pagrindinio ugdymo programą vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“, informuoja Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyrių ir numato atvykusio mokytis asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, kurios tikslas – veiksmingai reaguoti į atvykusių mokytis asmenų poreikius ir, bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais ir rūpintojais) ar teisėtais atstovais, sudaryti mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

123.1. išklauso atvykusių asmenų lūkesčius ir norus dėl mokymosi kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos poreikio ar poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos;

123.2. aptaria mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus; mokyklos, mokinio ir tėvų įsipareigojimus;

123.3. atsižvelgus į 124.1 ir 124.2 punktuose nurodytus dalykus parengia atvykusio mokinio įtraukties į mokyklos bendruomenės gyvenimą planą;

123.3.1. numato apytikrę adaptacinio laikotarpio trukmę;

123.3.2. pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis;

123.3.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

123.3.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

123.3.5. numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;

123.3.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis;

123.3.7. kai mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrina, kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais. Intensyviai lietuvių kalbos mokoma(si) iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau), o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2–4) metams.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS

LAIKINŲJŲ MOKYMO SI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

124. Progimnazija, įgyvendindama pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programas, nustato laikinąsias mokymosi grupes ir jų dydį pagal skirtas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis nei teisės aktais nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje.

125. Progimnazijos ugdymo turiniui įgyvendinti klasės dalijamos į grupes arba sudaromos laikinosios grupės:

125.1. pradinio ugdymo programai įgyvendinti:

125.1.1. doriniam ugdymui, jei tos pačios klasės mokiniai pasirinko etiką ir tikyba. Paralelių klasių, besimokančių pagal tą pačią programą, mokinių grupės, kuriose yra 1-10 mokinių, jungiamos į vieną;

125.1.2. užsienio kalbos (1-osios) mokymui 2-4 klasėse, jei klasėje mokosi ne mažiau 20 mokinių;

125.1.3. pasirenkamųjų dalykų programų įgyvendinimui;

125.1.4. pradinio ugdymo programai įgyvendinti laikinosios grupės iš kelių klasių mokinių pagal gebėjimų grupes nesudaromos;

125.2. pagrindinio ugdymo I dalies bendrajai programai įgyvendinti:

125.2.1. dorinio ugdymo, jei tos pačios klasės mokiniai pasirinko etiką ir tikyba. Paralelių klasių, besimokančių pagal tą pačią programą, mokinių grupės, kuriose yra 1-12 mokinių, jungiamos į vieną;

125.2.2. užsienio kalbai mokytis, jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys. Paralelių klasių, besimokančių pagal tą pačią programą, mokinių grupės, kuriose yra 1-12 mokinių jungiamos į vieną. Mokinių skaičius grupėje negali būti didesnis nei 25;

125.2.3. informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis;

125.2.4. mokytis pagilintos anglų kalbos dalyko programos, iš tos pačios ar paralelių klasių, besimokančių pagal tą pačią programą;

125.2.5. diferencijuotai mokytis lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos dalykų pagal tą pačią programą iš paralelių 5-8 klasių mokinių, turinčių panašius mokymosi pasiekimus;

125.2.6. grupinėms konsultacijoms, mokymo pagalbai teikti ar kitai ugdymo veiklai, kuria siekiama spręsti mokyklai aktualias ugdymo problemas (pvz., gabiems mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų);

125.2.7. 5-8 klasių mokiniams, pasirinkusiems lietuvių kalbos, matematikos dalykų modulius. Grupės sudaromos iš paralelių klasių mokinių, pasirinkusių tą patį dalyko modulį.

126. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje.

127. Dorinį ugdymą, pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius mokiniai gali rinkti kiekvienais metais.

128. Mokinys dalyko modulio negali keisti mokslo metų eigoje.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

129. Vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose mokomi pagal „Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą“, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 „Dėl vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

130. Mokinių, dėl ligos ar patloginės būklės negalinčių mokytis progimnazijoje, mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

131. Mokiniai namie mokomi savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniui, mokomam namie, progimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą (pritaiko Bendrąją programą, numato ugdomųjų veiklų tvarkaraštį).

132. Dalį pamokų, gydytojų konsultacinės komisijos leidimu, mokinys gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

133. Savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu namie mokomam mokiniui 1–3 klasėse skiriama 9 savaitinės pamokos, 4 klasėse – 11 savaitinių pamokų, 5–6 klasėse – 12, 7–8 klasėse – 13.

134. Mokiniams, besimokantiems namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), konsultacijoms grupėje skiriama 40 proc., individualioms konsultacijoms – 15 proc. 2017-2018 m. m. ugdymo plano 143 ir 169 punktuose nustatytų ugdymo valandų per savaitę.

135. Pradinio ugdymo bendroji programa įgyvendinama ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus ar integruojant ugdymo dalykų turinį, įgyvendinant visas dalykų programas, išskyrus kūno kultūros programą. Pagrindinio ugdymo I dalies bendroji programa įgyvendinama ugdymą organizuojant pagal atskirus dalykus, suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), direktoriaus įsakymu 5-8 klasės mokinys gali nesimokyti dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“.

III SKYRIUS
PIRMASIS SKIRSNIS
PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

136. Priėsmokyklinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos ŗvietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779 „Dėl Priėsmokyklinio ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“.

137. Priėsmokyklinis ugdymas nėra teikiamas jaunesniam nei 5 metų vaikui ir vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai.

138. Priėsmokyklinio ugdymo trukmė – vieneri metai.

139. Priėsmokyklinio ugdymo proceso organizavimas grupėje:

139.1. grupės vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai;

139.2. priėsmokyklinio ugdymo pedagogas, planuodamas grupės ugdomąją veiklą, individualizuoja ugdymo tikslus ir turinį atsižvelgdamas į bendrą grupės specifiką ir individualius vaikų poreikius, mokyklos ir regiono ypatumus;

139.3. priėsmokyklinio ugdymo pedagogas per 3 savaites iki programos įgyvendinimo pradžios parengia grupės ugdomosios veiklos planą pagal patvirtintą priėsmokyklinio ugdymo modelį, planuoja savaitės laiką;

139.4. vaiko pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos ŗvietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779 „Dėl Priėsmokyklinio ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“;

139.5. pasiekimai fiksuojami tam skirtame Vaiko pasiekimų apraše;

139.6. vaikų pasiekimų įvertinimas atliekamas ugdomųjų metų pradžioje ir pabaigoje:

139.6.1. priėsmokyklinio ugdymo pedagogas per 4 savaites nuo ugdymo programos įgyvendinimo pradžios atlieka grupės vaikų pirminių pasiekimų įvertinimą;

139.6.2. įgyvendinus programą, priėsmokyklinio ugdymo pedagogas atlieka galutinį vaikų pasiekimų įvertinimą ir parengia laisvos formos išvadą – rekomendacijas pradinį klasių mokytojui.

140. Pedagogo, dirbančio priėsmokyklinėje grupėje, veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos ŗvietimo ir mokslo ministro 2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. ISAK-1581 patvirtintas „Priėsmokyklinio ugdymo pedagogo pavyzdinis pareiginis aprašas“.

141. Priėsmokyklinio ugdymo grupės su pradinėmis klasėmis nejungiamos.

ANTRASIS SKIRSNIS
PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

142. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama pagal Bendrąją programą. Mokytojai, naudodamiesi Bendrosiomis programomis, papildoma literatūra ir mokymo priemonėmis, modeliuoja klasės lygmens ugdymo turinį pagal atskirų mokinių poreikius taip, kad mokiniai pagal savo išgales pasiektų kuo geresnių rezultatų. Bendrosios programos tikslų siekiama ugdymo turinį organizuojant pagal dalykus.

143. Bendrajai programai (ugdymo dalykams) per metus skiriamos ugdymo valandos:

Dalykai	1–2 klasė	3–4 klasė	Iš viso val.
Tikyba arba etika	70 (1; 1)	70 (1; 1)	140 (4)
Lietuvių kalba	525 (8; 7)	490 (7;7)	1015 (29)
Užsienio kalba	70 (0; 2)	140 (2; 2)	210 (6)
Matematika	315 (5; 4)	315(5; 4)	630 (18)
Pasaulio pažinimas	140 (2; 2)	140 (2; 2)	280 (8)
Dailė ir technologijos	140 (2; 2)	140 (2; 2)	280 (8)
Muzika	140(2; 2)	140 (2; 2)	280 (8)
Kūno kultūra	140 (2; 2)	140(2; 2)	280 (8)
Šokis	35 (0; 1)	70 (1; 1)	105 (3)

Privalomų ugdymo valandų skaičius	22; 23	24; 23	92
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti	70 (1;1)	105 (1; 2)	175 (5)
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	1645 (47)	1750 (50)	3395 (97)
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	140 (2; 2)	140 (2; 2)	280 (8)

144. Progimnazija, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, gali iki 10 procentų didinti ar mažinti (perskirstyti) dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių. Perskirstyti dalykams skiriamas pamokas galima tarp keleto dalykų ar tarp visų.

145. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas.

146. Dorinio ugdymo organizavimas:

146.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba;

146.2. progimnazijoje nesusidarius mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių;

146.3. progimnazijai neužtikrinant pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, gali būti įskaitomas mokymasis tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos sekmadieninėje mokykloje ar tikybos mokymo grupėje, jei ji įgyvendina programą, kuriai yra pritarusi tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos vadovybė ir ji yra patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro. Šiuo atveju progimnazija numato mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

146.4. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais atsižvelgus į tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

147. Kalbinis ugdymas:

147.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai turi būti ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomąsias veiklas (naudojant mokomąsias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);

147.2. pirmosios užsienio kalbos mokoma(si) antraisiais – ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais:

147.2.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš progimnazijos siūlomų trijų Europos kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų) kalbų (toliau-užsienio kalbų);

147.2.2. mokyti užsienio kalbos pradinėse klasėse gali užsienio kalbos mokytojo kvalifikaciją turintis mokytojas, išklauses darbo su pradinių klasių mokiniais didaktikos kursą, arba pradinės klasės mokytojas, turintis užsienio kalbos mokytojo kvalifikaciją ir ją patvirtinantį dokumentą;

147.2.3. užsienio kalbai mokyti 2–4 klasėse skiriama po 2 valandas.

148. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

148.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirtu ugdymo laiku. Rekomenduojamos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdytis praktinius gamtamokslinius gebėjimus, todėl dalis (1/4) dalykui skiriamo laiko skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje;

148.2. socialiniams gebėjimams ugdytis rekomenduojama dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

149. Matematinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendrosios programos matematikos dalyko programa, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, naudojant informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones.

150. Kūno kultūra:

150.1. kūno kultūrai 1 klasėse skiriant 2 valandas per savaitę, mokiniams siūloma dar bent vieną valandą lankyti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas (iš jų ir šokio) progimnazijoje ar kitose neformaliojo vaikų švietimo įstaigose. Mokinių, lankančių šias pratybas, apskaita vykdoma:

150.1.1. neformaliojo švietimo elektroniniame dienynuose;

150.1.2. du kartus per metus (rugsėjo ir vasario mėnesiais) mokinių, lankančių sporto ir šokių būrelius, sąrašus patikslina klasių vadovai;

150.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės gali būti organizuojamos taip:

150.2.1. iš įvairių klasių sudaromoms 8–15 mokinių grupėms skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę;

150.2.2. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

150.2.3. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai lanko sveikatos grupes ne progimnazijoje;

150.2.4. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, organizuojamos judriosios pertraukos ar fiziniam aktyvinimui skirta veikla.

151. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis) :

151.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko;

151.2. šokio programos įgyvendinimui 2, 3 ir 4 klasių mokiniams skiriama 1 pamoka iš kūno kultūros dalykui skiriamo laiko.

152. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradžmėnų.

153. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik progimnazijoje, bet ir už jos ribų. Organizavimo būdas – pamoka.

TREČIASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO I DALIES PROGRAMOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

154. Progimnazija, įgyvendindama pagrindinio ugdymo I dalį, užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gerėtų ugdymą per visų dalykų pamokas:

154.1. įtraukia šių gebėjimų ugdymą į progimnazijos ugdymo turinį;

154.2. susitaria dėl veiksmingų metodų mokinių kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimams tobulinti, pavyzdžiui: dalyko užduotims naudoti tekstus, uždarojo tipo testus papildyti atvirojo tipo klausimais, į kuriuos atsakant reikia argumentuoti, dalykinio rašymo užduotimis ir pan.;

154.3. rūpinasi, kad mokiniams, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant, ji būtų teikiama, ir stebi jų daromą pažangą;

154.4. sudaro sąlygas, kad mokiniai per visų dalykų pamokas tobulintų ir aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.

155. Mokytojai pagrindinio ugdymo dalykų programas įgyvendina pagal 169 punkto, 1 ir 2 priedų lentelėse nurodytas programai skirtas dalykų apimtis valandomis bei skiriamų pamokų skaičių:

155.1. progimnazijoje, siekiant ugdyti lietuvių kalbą per visų dalykų pamokas, vadovaujamosi bendraisiais kalbos reikalavimais:

155.2. IT pamokose naudojamosi lietuviška aplinka;

155.3. mokomosios užduotys panaudojamos kalbai ir mąstymui ugdyti, atkreipiant mokinių dėmesį į kalbinės raiškos logiškumą, teiginių argumentavimą, nuoseklumą;

155.4. mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

155.5. vertinant mokinio pasiekimus teikiama grįžtamoji informacija ir informacija apie kalbos mokėjimą, nurodomi privalumai ir taisytini bei tobulintini dalykai;

155.6. ugdant kalbinę atsakomybę, kalbinę raišką, suvokiant tai kaip vieną iš prisistatymo viešojoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

156. Ugdymo sričių įgyvendinimas:

156.1. Dorinį ugdymą (tradicinės religinės bendruomenės tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Dalyką mokinys gali keisti kiekvienų mokslo metų pradžioje.

156.2 Lietuvių kalba ir literatūra. Progimnazija įgyvendindama ugdymo turinį:

156.2.1. mokiniams, kurie pasiekė lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatytą patenkinamąjį lygį, siūlo rinktis dalyko modulius lietuvių kalbos ir literatūros įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimams gerinti, kalbos vartojimo praktikai, organizuoja mokymą laikinojoje grupėje;

156.2.2. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaro sąlygas pašalinti mokymosi spragas (skiria konsultacijas, organizuoja mokymą laikinojoje grupėje).

157. Užsienio kalbos:

157.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos 5 klasėje iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

157.2. pirmosios užsienio kalbos Bendroji programa 5-6 klasėse orientuota į A2, o 7-8 klasėse - į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

157.3. antrosios užsienio kalbos privaloma mokytis nuo 6 klasės. Antrąją užsienio kalbą tėvai (globėjai) mokiniui iki 14 metų parenka šeštojoje klasėje iš progimnazijos siūlomų prancūzų, rusų, vokiečių kalbų;

157.4. Bendroji antrosios užsienio kalbos programa 6 klasėje orientuota į A1, o 7-8 klasėse - į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

157.5. mokinys pradėtų mokytis užsienio kalbų negali keisti iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

157.6. pagilintas anglų kalbos dalyko mokymas:

157.6.1. pagilinto anglų kalbos mokymo programą mokiniai pasirenka nuo 5 klasės;

157.6.2. pagilintą dalyko mokymąsi mokiniai renkasi savanoriškai. Grupę galima sudaryti iš vienos klasės ar paralelių klasių mokinių;

157.6.3. sudarytos šios pagilinto anglų kalbos dalyko mokymo grupės: 5ad, 5b, 5c, 6a, 6bc, 7bc, 8a, 8b, 8c. Joms skiriama 1 papildoma valanda iš valandų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.

158. Mokiniui, atvykusiam iš kitų Lietuvos ar užsienio mokyklos, kurioje jis bent vienerius metus mokėsi kitos užsienio kalbos negu mokomasi progimnazijoje:

158.1. vienerius mokslo metus jam skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę (jeigu keičia kalbą);

158.2. jei toje pačioje, paralelėse klasėse yra du ar daugiau tokių mokinių, jų grupei mokyti skiriamos dvi papildomos pamokos;

158.3. jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir progimnazija nustato, kad jo kalbos pasiekimai yra aukštesni nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu progimnazija įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja mokinio pasiekimų vertinimą į dešimtbalę vertinimo sistemą. Progimnazija sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoj užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse.

158.4. jeigu mokinys, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja toliau tęsti mokytis pradėtą užsienio kalbą, o progimnazija neturi tos kalbos mokytojo:

158.4.1. mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinė mokykla (biudžetinė įstaiga); savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės

mokykla (biudžetinė įstaiga); savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinė ir savivaldybės mokykla (viešoji įstaiga) ir nevalstybinė mokykla). Skiriant pamokų skaičių, vadovaujamosi Bendrųjų ugdymo planų 124 punktu;

158.4.2. mokinys gali užsienio kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti mokyklai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai. mokiniui sudaromos sąlygos mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu arba kalbų mokykloje ir siekti Pagrindinio ugdymo programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Mokinys privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus, juos pateikti pusmečių pabaigoje. Mokinio pasiekimus įvertina direktoriaus sudaryta komisija.

159. Socialinis ugdymas:

159.1. per socialinių mokslų pamokas mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu, savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis;

159.2. siekiant gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų vyksta netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudojamosi virtualiomis mokymosi aplinkomis;

159.3. istorijos 5-6 klasėse mokymas pradedamas nuo Lietuvos istorijos epizodų;

159.4. dalyvavimas akcijose gali būti fiksuojamas kaip pilietiškumo pamoka. Mokiniai įrodymus apie dalyvavimą akcijose kaupia, naudojantis informacinėmis technologijomis, Mokinio asmeninės pažangos (MAP) elektroniniame aplanke.

160. Matematika:

160.1. matematikos žinių lygis, remiantis nacionalinių ir tarptautinių tyrimų duomenimis, yra nepakankamas, todėl skiriama daugiau dėmesio šių žinių įtvirtinimui sprendžiant skaičių ir skaičiavimų, algebros, geometrijos uždavinius;

160.2. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti rekomenduojama naudotis problemų sprendimo bendradarbiaujant, finansinio raštingumo pavyzdinėmis užduotimis, Nacionalinio egzaminų centro kasmet rengiamomis matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotimis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniais ir publikacijomis, visiems mokiniams kelti aukštus lūkesčius;

160.3. mokinių matematikos pasiekimai stebimi remiantis diagnostinių bei standartizuotų testų rezultatais, numatoma pagalba (užduotys ir metodai spragoms įveikti) mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai žemi.

161. Ugdant gabius matematikai mokinius ugdymo procesas labiau individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikti įvairesnių, įdomesnių, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduočių, naudotis nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais. Rekomenduojama mokiniams dalyvauti olimpiadose, konkursuose.

162. Tikslingai naudotis informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis matematiniam ugdymui (rengiant ir naudojant interaktyvias užduotis). Ypač rekomenduojama naudotis atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimančia geometriją, algebrą, statistiką.

163. Gamtamokslis ugdymas:

163.1. siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą pirmiausia tobulinami mokinių pasiekimai Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse:

163.1.1. ugdymo procesas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, individualizuojamas, diferencijuojamas, taikomi įvairesnės, įdomesnės, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduotys,

mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius;

163.1.2. grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais (stebėjimu, analizavimu, eksperimentavimu, modeliavimu, įvairioms praktinėms veikloms);

163.1.3. mokiniai skatinami bendradarbiauti ir (ar) dirbti komandoje, derinti įvairūs ugdymo(si) metodus ir ugdymo(si) inovacijas, ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime;

163.1.4. mokykla užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti būtų skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus. Nesant sąlygų atlikti eksperimentus mokykloje, kurioje mokosi mokinys, sudaromos sąlygos juos atlikti kitoje mokykloje, atvirose prieigos centruose ar kitose tam tinkamose aplinkose;

163.1.5. atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi ne tik kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis, šiuolaikiškais edukacinėmis erdvėmis, mokymosi ištekliais už mokyklos ribų (mokslo parkų, universitetų, verslo įmonių laboratorijomis, nacionaliniais parkais ir kt.), bet turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis;

163.1.6. mokiniai skatinami mokinius įsitraukti į gamtos mokslų klubų, būrelių („VEX IQ Robotai“, 3D), pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių veiklas, dalyvauti įvairiuose gamtamokslinio raštingumo konkursuose, mokinius į tyrinėjimus įtraukiančiose veiklose po pamokų, arba, nesant galimybių tai atlikti mokykloje, siunčia mokinius į kitas institucijas.

164. Informacinių technologijų mokymo organizavimui 5-6 klasėse skiriama 1 savaitinė pamoka, 7-8 klasėse – po 0,5 savaitinės pamokos.

165. Technologijų mokiniai mokomi kiekvienoje 5-8 klasėje proporcingai paskirstant laiką tarp mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

166. Kūno kultūrai 6-8 klasėse skiriant 2 valandas per savaitę, mokiniams siūloma dar bent vieną valandą lankyti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas (iš jų ir šokio) progimnazijoje ar kitose neformaliojo vaikų švietimo įstaigose. Mokinių, lankančių šias pratybas, apskaita vykdoma:

166.1. neformaliojo švietimo el. dienynuose;

166.2. du kartus per metus (rugsėjo ir vasario mėnesiais) mokinių, lankančių sporto ir šokių būrelius, sąrašus patikslina klasių vadovai;

166.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaromos fizinio aktyvumo pasirinkimo galimybės. Mokiniai gali rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

166.3.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet krūvis ir pratimai skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

166.3.2. tėvų pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne progimnazijoje;

166.4. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą;

166.5. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose iki 14 metų mokinio tėvų pageidavimu, gali būti vertinami įrašu „įskaityta“. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių, mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

166.6. Mokinius, atleistus nuo privalomų kūno kultūros pamokų, kūno kultūros mokytojai registruoja specialiaame sąsiuvinyje, nurodant atleidimo nuo kūno kultūros pamokų trukmę. Mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų, siūloma kita veikla: kūno kultūros pamokos stebėjimas, teisėjavimas, žaidimas šaškėmis ar šachmatais, darbas skaitykloje, bibliotekoje, socialinė veikla ir pan. Jei mokinys atleistas nuo kūno kultūros pamokų daugiau kaip pusmetį, jo buvimo vieta per kūno kultūros pamokas nustatoma klasės vadovo, dalyko mokytojo ir tėvų bendru sutarimu, atsižvelgiant į mokinio saugumą.

167. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje intensyvinamas 5 ir 8 klasėse ir organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“.

168. Meninį ugdymą sudaro dailės ir muzikos dalykai. Šių dalykų mokymą galima organizuoti kitose erdvėse: kultūros įstaigoje, parodų salėse, netradicinėje aplinkose, gamtoje ir kt.

169. Pagrindinio ugdymo programos pirmosios dalies dalykų programų apimtys valandomis (grupine mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniais mokymo proceso organizavimo būdais):

Dalykai	5–6 klasė	7–8 klasė	Iš viso val. pagrindinio ugdymo programos pirmajai daliai
Tikyba arba etika	74 (1;1)	74 (1;1)	148 (4)
Lietuvių kalba(gimtoji)	370 (5;5)	370 (5;5)	740 (20)
Užsienio kalba (1-oji)	222 (3;3)	222 (3;3)	444 (12)
Užsienio kalba (2-oji)	74 (0;2)	148 (2;2)	222 (6)
Matematika	296 (4;4)	296 (4;4)	592 (16)
Informacinės technologijos	74 (1;1)	37 (0;1 / 1;0)	111 (3)
Gamta ir žmogus	148 (2;2)	-	148 (4)
Biologija	-	111 (2;1)	111 (3)
Chemija	-	74 (0;2)	74 (2)
Fizika	-	111 (1;2)	111 (3)
Istorija	148 (2;2)	148 (2;2)	296 (8)
Geografija	74 (0;2)	148 (2;2)	222 (6)
Dailė	74 (1;1)	74 (1;1)	148 (4)
Muzika	74 (1;1)	74 (1;1)	148 (4)
Technologijos	148 (2;2)	111 (2;1)	259 (7)
Kūno kultūra	185 (3;2)	148 (2;2)	333 (9)
Žmogaus sauga	37 (1;0)	37 (1;0 / 0;1)	74 (2)
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26; 28	29; 30	113
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti	222 (3;3)	222 (3;3)	444 (12)
Maksimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	27; 29	30; 31	117
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	2220 (60)	2405 (65)	4625 (125)
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	148 (2;2)	148 (2;2)	296 (8)

170. Progimnazija, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, gali iki 10 procentų didinti ar mažinti (perskirstyti) dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių. Perskirstyti dalykams skiriamas pamokas galima tarp keleto dalykų ar tarp visų.

FIV SKYRIUS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

171. Progimnazija, rengdama mokyklos ugdymo planą, atsižvelgia į mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, reikmes, pedagoginės psichologinės tarnybos arba švietimo pagalbos tarnybos, mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugšėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių,

turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Bendrojo ugdymo plano nuostatomis.

172. Specialiųjų poreikių mokinių ugdymui dalykų Bendrąsias programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių ugdymosi poreikius, progimnazijos Vaiko gerovės komisijos, mokyklą aptarnaujančios Šiaulių miesto savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo išvadas bei rekomendacijas. 163. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi reikmes, pritaikoma Bendroji programa, formuojamas ugdymo turinys, parenkamos mokymosi organizavimo formos, parenkamos ugdymui skirtos techninės pagalbos priemonės ir specialiosios mokymo priemonės ir pan.

173. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, progimnazija atsižvelgia į:

173.1. mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli);

173.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

173.3. mokyklos ir tėvų (globėjų) įsipareigojimus, įteisintus mokymo sutartyje.

174. Mokiniam, kurie mokosi pagal pradinio ar pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio galias, mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą ir klasės paskirtį.

ANTRASIS SKIRSNIS

ŠVIETIMO PAGALBOS (PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS) TEIKIMAS

175. Švietimo pagalba (psichologinė, specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė ir specialioji), teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“. 156. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

176. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

176.1. ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, atsižvelgiant į mokinio galias, keliamus ugdymo(si) tikslus, tenkinant jo reikmes. Siekiant įtrauktis į bendrą ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai;

176.2. specialiųjų pratybų forma: individualių, mažoms grupelėms (2–4 mokiniai), grupėms (5–8 mokiniai). Mokiniam, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba gali būti teikiama per specialiąsias pamokas.

V SKYRIUS

UGDYMO TURINIO PLANAVIMAS

177. Mokytojas dalyko ugdymo turinį planuoja pagal 143, 169 punktų lentelėse nurodytą dalyko programai skiriamą valandų (pamokų) skaičių. Atsižvelgus į praėjusių mokslo metų ugdymo plano įgyvendinimą, dalykų programoms įgyvendinti skiriamų valandų skaičius gali būti didinamas ar mažinamas ne daugiau kaip 10%.

178. Ugdymo turinio dokumentacija:

Programos, teminiai planai	Rengia	Pritaria	Ugdymo turinio planavimo laikotarpiai
Dalyko ilgalaikis - teminis planas	Dalykų mokytojas	Atskirų dalykų mokytojų metodinės grupės	Mokslo metams
Pasirenkamojo dalyko, dalyko modulio, programa	Mokytojas, jei nėra ŠMM patvirtintų programų	Atskirų dalykų mokytojų metodinės grupės	Mokslo metams
Neformaliojo švietimo programa	Neformaliojo švietimo programos vadovas	Neformaliojo švietimo organizatorius	Mokslo metams
Specialiųjų poreikių mokiniui pritaikyta ar individualizuota programa	Dalyko mokytojas, pradinė klasių mokytojas padedant specialiajam pedagogui, logopedui	Vaiko gerovės komisija	Pusmečiui
Individualus ugdymo planas itin gabiems mokiniams	Dalykų mokytojas	Atskirų dalykų mokytojų metodinės grupės	Mokslo metams
Klasių vadovo veiklos planas	Klasės vadovas	Klasių vadovų metodinė grupė	Pusmečiui

179. Programų, teminių planų rengimo principų ir tvarkos, teminių planų detalizavimas:

179.1. dalykų ilgalaikius-teminius planus, pasirenkamųjų dalyko ir dalykų modulių programas, neformaliojo švietimo programas mokytojas rengia iki 2019 m. birželio 18 d., aptaria mokytojų metodinėse grupėse iki 2019 m. birželio 20 d.;

179.2. ilgalaikius-teminius planus mokytojai iki 2019 m. birželio 22 d. suderina su pradinio ir pagrindinio ugdymo skyrių vedėjais; pasirenkamųjų dalyko ir dalykų modulių programas su direktoriaus pavaduotoju ugdymui; neformaliojo švietimo programas su neformaliojo švietimo skyriaus vedėju;

179.3. direktorius įsakymu tvirtina iki 2019 m. birželio 27 d. naujas neformaliojo švietimo programas, pasirenkamojo dalyko ir dalykų modulių programas;

179.4. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėseną planuojant, vertinant ir reflektuojant ugdymo procesą, vykdoma pagal Ugdymo proceso priežiūros planą, patvirtintą progimnazijos direktoriaus.

180. Pasirenkamojo dalyko ir dalyko modulio programos struktūrinės dalys:

- 180.1.1. įvadinė dalis;
- 180.2. ugdymo tikslai, uždaviniai;
- 180.3. ugdymo turinys;
- 180.4. integraciniai ryšiai;
- 180.5. vertinimo būdai ir kriterijai;
- 180.1.6. literatūra.

181. Pagrindinio ugdymo dalyko ilgalaikio-teminio plano struktūrinės dalys:

- 181.1. įvadinė dalis;
- 181.2. ugdymo tikslas (-ai);
- 181.3. uždaviniai;
- 181.4. nuostatos;
- 181.5. ilgalaikio plano skyriai ir temos;
- 181.6. valandų skaičius;
- 181.7. gebėjimai;
- 181.8. integracija;

- 181.9. vertinimas;
- 181.10. mokymo priemonės;
- 181.11. pastabos.
- 182. Pradinių ugdymo dalyko ilgalaikio-teminio plano struktūrinės dalys:
  - 182.1. įvadinė dalis;
  - 182.2. ugdymo tikslai;
  - 182.3. uždaviniai;
  - 182.4. nuostatos;
  - 182.5. ilgalaikio plano skyriai ir temos;
  - 182.6. valandų skaičius;
  - 182.7. gebėjimai;
  - 182.8. vertinimas;
  - 182.9. mokymo priemonės;
  - 182.10. pastabos.
- 183. Neformaliojo švietimo programos struktūrinės dalys:
  - 183.1. įvadas (mokslo metai, klasių grupė, programos apimtis, veiklos kryptis, savaitinių valandų skaičius, mokinių skaičius);
  - 183.2. tikslas (-ai);
  - 183.3. uždaviniai;
  - 183.4. ugdymo turinys;
  - 183.5. darbo formos ir metodai;
  - 183.6. mokymo priemonės ir įranga;
  - 183.7. numatomos veiklos rezultatas.
- 184. Neformaliojo švietimo programos teminio plano struktūrinės dalys:
  - 184.1. neformaliojo švietimo programos pavadinimas;
  - 184.2. tikslai;
  - 184.3. uždaviniai;
  - 184.4. kompetencijos;
  - 184.5. temos pavadinimas;
  - 184.6. valandų skaičius;
  - 184.7. pasiekimai;
  - 184.8. pastabos.
- 185. Individualiųjų ugdymo planų itin gabiems mokiniams struktūrinės dalys:
  - 185.1. įvadinė dalis;
  - 185.2. ugdymo tikslas (-ai);
  - 185.3. uždaviniai;
  - 185.4. skyriai ir temos;
  - 185.5. mokymo metodai;
  - 185.6. integracija;
  - 185.7. vertinimo būdai ir kriterijai;
  - 185.8. numatomas veiklos rezultatas;
  - 185.9. mokymo priemonės, literatūra;
  - 185.10. pastabos.

SUDERINTA
Šiaulių Dainų progimnazijos
tarybos pirmininkas

Aurelijus Šerlinskas

SUDERINTA
Šiaulių miesto savivaldybės administracijos
L. e. švietimo skyriaus vedėjos pareigas

Edita Minkuvienė